

A kétszázhetvenöt éves oroszlan yi gyülekezet megújította templomát

A történelemben munkálkodó Istennek hívása hangzott az ősök felé, akik 1701-ben, 275 éve kerültek ide Pozsony—Nyitra—Trencsén megyékből.

1701-BEN A ROMOK FELETT INDULT MEG AKKOR AZ ÚJ ÉLET. A mai gyülekezet ősei 1702-ben építették fel az első templomot, hogy abban erőt merítsenek nehéz életük küzdelmeihez.

Oroszlány új életének megindulását csakhamar harci készülődés és fegyverropogás zavarta meg. A túrhetetlen Habsburg elnyomás ellen megindult Rákóczi felkelése. Vak Bottyán 1705-ben sikeres dunántúli támadásba lendült, melyben a vértesi szegény parasztság is derekasan vette ki részét. Maga a földesúr, Eszterházy Antal is Rákóczi oldalára állt, s több győzelmes hadjáratot viselt. Oroszlány környékén is folytak harcok. Emléküket a Labanc patak neve örzi. Az 1707-i összeírás Oroszlányt a szomszédos helységekkel együtt Rákóczi birtokában találja.

Közben változik a vidék földesura. A kuruc hadvezér Eszterházy Antalnak — aki Rákóczit rodostói száműzetésébe is elkísérte — birtokait elkobozták, és tulajdonába a császárhű és nemzetáruló labanc párti Eszterházy József lépett. Ekkor nehéz napok következtek az oroszlan yi gyülekezetre. Eszterházy József a népellenes és haladásellenes kollonichi eszméket katolizálás formájában valószínűsítette meg. Több helyütt a protestáns lakosságot kivándorlásra készítette, templomukat elvette. Az oroszlan yi jobbágyoktól is elkérte megtekintés ürügyével a

telepítési szerződést, amit soha többé vissza nem kaptak. Így annak tartalma ismeretlen előttünk.

Ettől kezdve a gyülekezet tagjai állandó zaklatásnak voltak kitéve. Akadályozták, lelkészeik válassztásában, a lelkészeket pedig minduntalan bántalmazták, ellenük áskálódtak... A gyülekezet ennek ellenére hű maradt a Jézus Krisztusba vetett hitéhez, mert komolyan vették Jézus szavát: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok...”

II. JÓZSEF FELVILÁGOSULT URALMA ÉS TÜRELMELI RENDELÉTE nyugodtabb korszak beköszöntését jelentette a gyülekezet számára. Mivel a nagy gyermekáldás következtében a gyülekezet lélekszáma állandóan nőtt, így a régi templom kicsinynek bizonyult. Ezért a gyülekezet a *mai nagyobb templomát* építette és szentelte fel 1787-ben a Szentháromság utáni 15. vasárnap.

Az azóta elmúlt 189 év alatt sok nehézségen ment keresztül gyülekezetünk. Az 1848. évi márciusi események nem maradtak hatás nélkül az oroszlan yi gyülekezetre sem. Szabados Pál, az akkori haladó gondolkodású lelkész így írt erről: „Az 1848-dik év örökké emlékezetes marad a jobbágyágnak azon évben történt felszabadításáért, ami kimondhatatlan közörmöt idézett elő...” Az 1848. április 5-i prédikációja miatt, melyben hitet tett állásfoglalásáról, a reakciós magatartású gróf emberei részéről sok zaklatásban részesült. De a gyülekezet tagjaira is nehéz idők következtek. 1848. december végétől 1849. április végéig osztrák csapatok szállták meg a községet...

Később a mostoha megélhetési viszonyok miatt a gyülekezetből mintegy 300-an Amerikába vándoroltak ki. Akik hazajöttek, tapasztalatukkal, világlátottságukkal szélesítették a község és a gyülekezet látókörét, emelték kultúráját, növelték szociális érzékét. Ez is érthetővé teszi, hogy 1919-ben a Tanácsköztársaság idején sokan helyeselték a munkások pártja célkitűzéseit, és létrehozták a helyi dikrektóriumot...

Az 1930-as évek vége felé új fejlődés lehetősége bontakozott ki. Megkezdődött Oroszlány évszázadokon át rejtett kincsének, a széának feltárása, aminek igazi gyümölcsét a lakosság csak 1945 óta láthatja.

OROSZLÁNY 1954 ÓTA SZOCIALISTA BANYAVÁROS. A szocializmus biztosítja a város minden lakójának az anyagi és szellemi élethez szükséges jó lehetőségeket. Egyházunk a vallás-és lelkiismereti szabadság alapján végzi az Istenről rábízott szolgálatát a város és a nép javára, Isten dicsőségére...

A GYÜLEKEZET SZEPTEMBER 26-ÁN ÖRÖMMEL ADOTT HALÁT Istennek *dr. Nagy István* esperes igehirdető szolgálatával, hogy a gyülekezet tagjait áldozatkész szeretetre indította, és a jelentős közegyházi segéllyel és társadalmi munkával együtt *templomunk megújulhatott*, és szép külsejével méltóan illeszkedhet bele az állandóan szépülő város képébe.

Az ünnep fényét emelte az *ennek két száma is...*

Milán János